

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 17 czerwca 2013 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w sprawie sygn. akt III C 1087/12 z powództwa G. W. przeciwko W. M. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności: pozbawił wykonalności w całości tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty wydanego w dniu 30 grudnia 2011 roku w sprawie Ne – e (...) przez Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 23 marca 2012 roku, zawiesił postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi A. K. w sprawie AK KM 1209/12, a nadto zasądził od W. M. na rzecz G. W. kwotę 41 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższe orzeczenie zaskarżył apelacją pozwany W. M. w całości. Rozstrzygnięciu skarżący zarzucił rażące naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. i art. 366 k.p.c. poprzez błędną wykładnię, co miało wpływ na wynik sprawy. W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwanego powód wniósł o jej oddalenie w całości.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Apelację należało uznać za zasadną.

Jakkolwiek Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy, niemniej jednak w sposób nienależyty dokonał subsumpcji tak ustalonego stanu faktycznego pod przepisy prawa materialnego, nieprawidłowo w konsekwencji uznając, iż w sprawie niniejszej zachodziły przesłanki pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, o których mowa w art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.

Rację należy przyznać skarżącemu, iż fakt niewydania do chwili obecnej postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku ani aktu poświadczenia dziedziczenia po H. W. nie może być w okolicznościach rozpoznawanej sprawy oceniany w kategorii następującego po wydaniu tytułu egzekucyjnego zdarzenia, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane. Podnieść należy, iż art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. stwarza podstawę do zwalczania tytułu wykonawczego w przypadku, gdy już po powstaniu tytułu egzekucyjnego zaszły zdarzenia prowadzące do wygaśnięcia zobowiązania lub zdarzenia, wskutek których zobowiązanie nie może być egzekwowane. Na podstawie regulacji materialnoprawnych w literaturze rozróżnia się zdarzenia zależne od woli stron (np. spełnienie świadczenia, potrącenie) oraz niezależne od woli stron (m.in. przedawnienie roszczenia, niemożność świadczenia wskutek okoliczności, za które dłużnik nie odpowiada) - tak np. uchwała SN z dnia 14 października 1993 r., III CZP 141/93, OSNC 1994, nr 5, poz. 102; uchwała SN z dnia 30 lipca 1974 r., III CZP 44/74, OSNC 1975, nr 5, poz. 78. Omawiany przepis w odniesieniu do orzeczeń sądowych wprowadza prekluzję co do zdarzeń zaszłych przed zamknięciem rozprawy, a zatem zanim jeszcze takie orzeczenie formalnie zostało wydane. Przykładowo jeżeli pozwany w toku postępowania rozpoznawczego nie podniósł zarzutu przedawnienia (które już wówczas nastąpiło), tak jak miało to miejsce w niniejszej sprawie i co słusznie uwzględnił Sąd Rejonowy, to na okoliczność tę nie może się powoływać w uzasadnieniu powództwa opozycyjnego.

Jak wynika z powyższego, podstawą powództwa opozycyjnego z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. mogą być jedynie takie zarzuty, których powołanie nie było możliwe w postępowaniu, w którym doszło do wydania tytułu egzekucyjnego. Trzeba przy okazji podkreślić, że przeciwko możliwości ponownego analizowania okoliczności, podlegających zbadaniu w postępowaniu rozpoznawczym, przemawia także fakt, iż orzeczenie sądowe, które stanowi podstawę tytułu wykonawczego korzysta z powagi rzeczy osądzonej (tak np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 27 września 2013 roku, I ACa 473/13, LEX nr 1383499, a także wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 25 czerwca 2013 roku, VI ACa 1689/12, LEX nr 1362956). Reasumując, w sytuacji, w której dłużnik w drodze powództwa opozycyjnego domaga się pozbawienia wykonalności orzeczenia sądowego, może on podnosić zarzuty oparte na zdarzeniach, które

miały miejsce po zamknięciu rozprawy. Tym samym wykluczone jest ponowne podnoszenie zarzutów, które były przedmiotem rozpoznania przez sąd w trakcie wyrokowania, a także tych, które strona mogła do tego czasu - przy zachowaniu należytej staranności - podnieść. Inny sposób interpretacji podstawy powództwa opisanej w art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. powodowałby możliwość ponownego rozpoznania tych samych zarzutów co w procesie, w którym powstał tytuł wykonawczy. Powyższy fakt godziłby więc w zasadę powagi rzeczy osądzonej (art. 366 k.p.c.) – tak np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 27 lutego 2013 roku, V ACa 54/13, LEX nr 1353709.

W rozpoznawanej sprawie powód swoje roszczenie o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty wydanego w dniu 30 grudnia 2011 roku w sprawie Nc – e (...) przez Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 23 marca 2012 roku oparł na zarzucie, iż do chwili obecnej nie zostały wydane zarówno postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku, jak i akt poświadczenia dziedziczenia po jego matce H. W., a tym samym pozwany W. M. nie może i nie mógł także w toku postępowania w sprawie Nc – e (...) Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie udowodnić, że G. W. jest następcą prawnym jego dłużnika. Sąd Rejonowy powyższy zarzut uwzględnił w całości, uznając, iż skoro okoliczność nieprzeprowadzenia po matce powoda postępowania spadkowego ujawniła się dopiero po powstaniu tytułu egzekucyjnego, a nadto pozwala ona na uznanie, że zobowiązanie stwierdzone tytułem wykonawczym nie może być egzekwowane, to należy przyjąć, iż zachodzi podstawa do pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, o której stanowi art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.

Z argumentacją tą nie sposób się zgodzić. Fakt niewydania postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, jak również aktu poświadczenia dziedziczenia po matce powoda H. W. niewątpliwie bowiem nie może być oceniony jako zdarzenie nowe, które nastąpiło dopiero po zamknięciu rozprawy. Okoliczność ta istniała bowiem już w toku postępowania w sprawie Nc – e (...) Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie, a nadto, jak wynika z załączonych dokumentów i co przyznał również sam powód, na nieprzeprowadzenie postępowania spadkowego po H. W. G. W. usiłował powołać się już w sprawie o sygnaturze akt Nc – e (...) w sprzeciwie od nakazu zapłaty.

Uwzględniając powyższe nie sposób się zgodzić ze stanowiskiem Sądu Rejonowego, iż okoliczność niewydania zarówno postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, jak i aktu poświadczenia dziedziczenia po H. W. stanowiła w niniejszej sprawie zdarzenie nowe, które zaistniało po powstaniu tytułu egzekucyjnego w wyniku, którego zobowiązanie nie może być egzekwowane. Niewykazanie zaś przez powoda wystąpienia przesłanek, o których mowa w art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., skutkować musiało oddaleniem powództwa w całości.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., orzekł, jak w sentencji.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik sporu zasądając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 41 zł. Na kwotę tę złożyła się jedynie uiszczona przez W. M. opłata sądowa od apelacji.